

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Řehákové a soudců JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Martina Kříže v právní věci **žalobkyně : Mgr. M.T.**, zastoupena JUDr. Helenou Tukinskou, advokátkou se sídlem J.V. Sládka 1363/2, Teplice, proti **žalované : Univerzita Karlova v Praze**, rektorát se sídlem Ovocný trh 3, Praha 1, o žalobě na přezkoumání rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy v Praze ze dne 22.9.2009, č.j. 329-8-15143-III-07/4,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žáný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkoumání rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku, jímž byla zamitnuta její žádost o přezkoumání rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy ze dne 20.7.2009, č.j. 239-8-15143-III-04-7/3, jímž byl žalobkyni podle § 58 odst. 2 a odst. 4 ve spojení s § 58 odst. 3 a odst. 8 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách vyměřen poplatek za delší studium ve výši 21.000,- Kč na období započatých 6 měsíců studia od 12.9.2007 do 12.3.2008.

Žalovaný správní orgán vyšel v odůvodnění svého rozhodnutí ze zjištění, že žalobkyně byla ke dni 12.9.2007 studentkou magisterského studijního programu Fyzika , studijního oboru Astronomie a astrofyzika na Matematicko- fyzikální fakultě UK, který začala studovat 11.9.2002, přičemž studium jí nikdy nebylo přerušeno. Dále žalobkyně

studovala od 9.9.2002 do 29.5.2007 magisterský studijní program Právo a právní věda na Fakultě právnické ZČU Plzeň. Toto studium řádně ukončila absolvováním podle § 55 odst. 1 zákona o vysokých školách.

Z uvedeného žalovaný dovodil, že žalobkyně jako absolventka magisterského studijního programu Právo a právní věda studovala v magisterském studijním programu Fyzika, oboru Astronomie a astrofyzika a celková doba tohoto dalšího studia přesáhla standardní dobu studia, tj. dobu 5 let od 11.9.2002 do 11.9.2007. Povinnost uhradit poplatek za delší studium tedy vznikla žalobkyni dne 12.9.2017.

Žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádával s námitkami žalobkyně, že v době vydání rozhodnutí není studentkou Univerzity Karlovy, a proto vůči ní nelze vydat rozhodnutí podle zákona o vysokých školách a rozhodnutí o vyměření poplatku je tak nicotné. Namítala, že ust. § 58 odst. 4 zákona o vysokých školách se užije v případě, že student studuje, nikoliv „bude studovat“ či „studoval“.

Žalovaný nepovažoval námítky žalobkyně za důvodné. Uvedl, že rozhodnutí o vyměření poplatku bylo vydáno jako v pořadí již druhé rozhodnutí o tomto poplatku, když předchozí rozhodnutí ze dne 16.8.2007 (vydané v době, kdy žalobkyně byla studentkou Univerzity Karlovy) bylo v důsledku rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31.3.2009, sp. zn. 6 Ca 372/2007 rektorem UK zrušeno s tím, aby v novém rozhodnutí žalovaný odstranil vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti původního rozhodnutí. Proto bylo vydáno nové rozhodnutí o vyměření poplatku dne 20.7.2009 a skutečnost, že v mezidobí byla věc předmětem přezkumu správním soudem, neměla vliv na povinnost vysoké školy stanovit podle § 58 zákona o vysokých školách poplatek za studium. K datu započatých 6 měsíců studia od 12.9.2007 byla žalobkyně absolventkou a současně studovala další studijní program. Poplatek není doměřován zpětně, bylo jen znovu rozhodnuto poté, kdy věc byla v mezidobí v přezkumném řízení u soudu.

Žalovaný dále argumentoval k námitce žalobkyně, že bylo porušeno ust. § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách, neboť rozhodnutí nebylo vydáno do 30 dnů od rozhodné skutečnosti (žalobkyně se stala absolventkou a studium přesáhlo délky 5 let). Uvedl, že řízení o vyměření poplatku se zahajuje z úřední povinnosti, nikoliv na žádost či na základě oznámení rozhodné skutečnosti. Rektor rozhodnutí vydal ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku Městského soudu v Praze (13.7.2009).

K námitkám žalobkyně, že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, podle jaké právní úpravy byl poplatek vyměřen, když v rozhodnutí je uvedeno několik ustanovení zákona o vysokých školách, žalovaný odkázal na znění rozhodnutí a na soulad použitých zákonných ustanovení s vnitřními předpisy univerzity.

K věcným námitkám žalobkyně, že student má právo bezplatně studovat na vysoké škole standardní dobu navýšenou o 1 rok, tj. 6 let a to i v případě dalšího studia, neboť doby studia se nesčítají, žalovaný uvedl, že toto nelze aplikovat na případ žalobkyně. Poukázal na zásadu vyplývající z ust. § 58 odst. 3 cit. zákona, že každý může zdarma absolvovat jeden bakalářský /magisterský program, resp. bakalářský a na něj navazující magisterský program, pro absolventka takového programu je však další studium zpoplatněno. Studuje-li absolvent ve standardní době studia platí poplatek za studium podle § 58 odst. 3 zákona, dojde-li k překročení standardní doby studia, hradí poplatek za delší studium podle § 58 odst. 2 a 4 ve spojení s § 58 odst. 3 zákona. Z dikce ust. § 58 odst. 4 přitom nevyplývá, že dalším studijním programem je program studovaný poté až první studijní program student ukončí. Tomu také odpovídá zásada, že každý může studovat zdarma jeden studijní program. Tato zásada je v souladu s čl. 33 Listiny základních práv a svobod, neboť poskytnutí bezplatného vzdělání je podmíněno nejen schopnostmi občana, ale i možnostmi společnosti. Studium na vysoké škole není koncipováno jako povinné a záleží vždy na vůli studenta.

Žalovaný oponoval žalobkyni v tom, že zákon o vysokých školách „netrestá“ pečlivé studenty, ale zpoplatňuje studium v souladu s možnostmi společnosti. K její námitce, že postupy nemohou být odůvodňovány předpisy o správním řízení, vysvětlil, že na postupy vůči studentům se podle zákona o vysokých školách nepoužijí ustanovení správního řádu, nicméně použijí se základní zásady činnosti správních orgánů jako všude tam, kde sice zvláštní zákon stanoví, že se správního řádu nepoužije, nicméně při výkonu státní správy jsou využitelné obecné zásady činnosti správních orgánů.

Z uvedených důvodů žalovaný rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí.

Proti uvedenému rozhodnutí směřuje podaná žaloba.

Žalobkyně v podané žalobě namítala, že vydaná rozhodnutí rektora o vyměření poplatku za delší studium nejsou v souladu s hmotným právem.

Uvedený nesoulad žalobkyně předně spatřovala v tom, že v době vydání rozhodnutí nebyla studentkou vysoké školy, neboť nesplňovala postavení studenta vysoké školy podle § 61 zákona o vysokých školách. Na žalobkyni se nevztahovala působnost veřejné vysoké školy dle § 6 odst. 1 písm. e) zákona při rozhodování o právech a povinnostech studentů. Napadená rozhodnutí tedy nebylo možné vydat, neboť zákon umožňuje vyměřit poplatek pouze studentovi, který studuje, nikoliv absolventovi, který v minulosti studoval nebo tomu, kdo v budoucnu studovat bude. Namítala, že není oprávněním vysoké školy doměřit poplatek dodatečně a současně je podle § 58 odst. 8 vyloučeno použití obecných předpisů o poplatcích.

Žalobkyně poukázala na uplynutí lhůty 30 dnů stanovené v § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách od rozhodné skutečnosti, s tím, že od doby, kdy se stala absolventkou a studium na univerzitě přesáhlo 5 let, již uplynuly 2 roky.

Namítala, že rektor se při vyměření poplatku nezabýval otázkou splatnosti poplatku dle § 58 odst. 6 cit. zákona ve spojení s čl. 2 odst. 3 přílohy č. 6 Statutu Univerzity Karlovy. Podle vymezení splatnosti poplatku dle těchto předpisů (poslední pracovní den druhého kalendářního měsíce následujícího po dni, kdy studentu vznikla povinnost poplatek hradit) by splatnost poplatku musela nastat dříve, než bylo napadené rozhodnutí vydáno. Splatnost stanovil rektor ze své vůle a to také svědčí o tom, že poplatek nelze vyměřovat dodatečně.

Namítala, že není zřejmé, podle jakého zákonného ustanovení bylo napadené rozhodnutí vydáno, jestliže v záhlaví je uvedeno ust. § 68 odst. 3 písm. f) 4 zákona o vysokých školách ve spojení s čl. 3. odst. 4 přílohy č. 6 Statutu Univerzity Karlovy – Poplatky spojené se studiem, avšak tato příloha neobsahuje uvedený čl. 3 a 4 Statutu. Dle žalobkyně měl žalovaný rozhodovat dle § 68 odst. 4 zákona.

Žalobkyně postrádala právní podklad pro platnost zásady vyřčené žalovaným, že každý může zdarma studovat jen jeden studijní program. Je toho názoru, že má právo na bezplatné studium na vysoké škole a bylo snad jediné možné jí uložit poplatek podle § 58 odst. 4 věty poslední, při jehož aplikaci by měl být použit nejen výklad jazykový, ale i takový, který ve smyslu § 58 odst. 3 zákona umožňuje bezplatné studium po dobu 6 let a to i v jiném studijním programu, když délky těchto studií se nesčítají, sčítají se pouze doby studia, které tomuto předcházelo a nebylo řádně ukončeno. Žalobkyně poukázala na nespravedlnost pojetí, aby student, který studuje více škol najednou a studium na jedné škole ukončí řádně, byl oproti kolegům, kteří studium řádně neukončili, trestán vyměřením školného poté, kdy započne šestý rok studia. Žalobkyně z ust. § 58 odst. 4 dovodila situaci, kdy absolvent jednoho magisterského nebo bakalářského programu začne po řádném ukončení studovat další studijní program. Zákodárce se nezabývá případy, kdy student studuje studentské

programy zároveň a není zřejmé, proč, má-li občan právo na bezplatné šestileté studium, mělo by mu být toto studium upřeno.

Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření k podané žalobě žalovaný setrval na své argumentaci obsažené v napadeném rozhodnutí a tuto argumentaci k jednotlivým námitkám zopakoval, neboť žalobní námitky se v podstatě kryjí s námitkami nesouhlasu žalobkyně vyslovenými v žádosti o přezkum podané k rektoru Univerzity Karlovy. Svou argumentaci doplnil citací z rozsudku Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 Ca 242/2008, v němž soud již vyslovil názor, že podmínkou pro vyměření poplatku za delší studium není stanovení poplatku pouze v době, kdy je určitá osoba studentem vysoké školy, nýbrž zásadní podmínkou je, zda student studoval déle, než je standardní doba studia. Žalovaný proto popřel žalobní námitku nedostatku své pravomoci rozhodnutí o vyměření poplatku vydat. K námitce absence čl. 3. a 4 Přílohy č. 6 Statutu Univerzity Karlovy žalovaný poukázal na změnu Přílohy č. 6 Statutu, která byla účinná již ke dni 12.7.2007. K námitce okamžiku splatnosti poplatku žalovaný uvedl, že splatnost poplatku stanovil v souladu s ust. § 58 odst. 8 větou první zákona o vysokých školách, když rozhodnutí vydal ve lhůtě alespoň 90 dní před splatností poplatku. Dále uvedl, že napadené rozhodnutí obsahuje odkaz na ust. § 68 odst. 4 zákona i vysokých školách, podle kterého žalovaný rozhodoval. Trval na tom, že ust. § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách zakotvuje zásadu, že každý může zdarma absolvovat jeden bakalářský / magisterský studijní program. Proto studovala-li žalobkyně jako absolventka další studijní program a překročila-li standardní dobu tohoto dalšího studia, hradí poplatek za delší studium (nikoliv za další studium), a to podle § 58 odst. 2 a 4 ve spojení s § 58 odst. 3 zákona. Uvedená zásada je v souladu s čl. 33 Listiny základních práv a svobod.

Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve své replice k vyjádření žalovaného žalobkyně jen rozvedla již svá stávající tvrzení. Nově však od podané žaloby uplatnila zjištění, že své absolutorium studia práv na ZČU v Plzni ukončila až 29.5.2007 a až od této doby je tedy možné počítat další studium. Uvedla, že studium na této fakultě započala až od 16.9. 2002. Namítala, že dobu dalšího studia je třeba vykládat jako dobu studia následujícího poté, kdy se student stal absolventem. Namítala možnost započtení souběžného studia podle § 58 odst. 3 zákona i v případě absolventů již jiného studia, pokud se mu poplatek podle tohoto ustanovení vypočítává. Poukázala na to, že zákon má na mysli celkovou dobu dalšího studia a další studium je možno počítat od chvíle, kdy se žalobkyně stala absolventkou. Dále nesouhlasila s názorem žalovaného, že lhůta 30 dnů k vydání rozhodnutí je lhůtou pořádkovou, neboť zákon stanoví, že v této lhůtě „ musí“ být rozhodnutí vydáno. Odmítla názor žalovaného, že by se lhůta vztahovala toliko k návrhovému řízení, když i řízení zahajovanému z úřední povinnosti musí předcházet nějaká rozhodná skutečnost.

Žalovaný k replice žalobkyně vyjádřil názor, že i přes žalobkyní uvedené skutečnosti, celková doba dalšího studia žalobkyně přesáhla standardní dobu 5 let od 11.9.2002 do 11.9.2007 a to dne 12.9.2007, Žalovaný uvedl přehled studijních programů a jejich trvání, které jsou jako *jedno* studium bezplatné podle § 58 odst. 3 zákona s tím, že veškerá další studia jsou již zpoplatněna.

Při ústním jednání před soudem zástupkyně žalobkyně k tvrzení žalovaného doplnila, že není správné uvedení data zápisu žalobkyně ke studiu na Fakultě právnické Západočeské univerzity ke dni 9.9.2002, nýbrž správné datum zápisu je ke dni 16.9.2002. Z toho dovozuje,

že žalobkyně nesplnila podmínky pro vyměření poplatku za další a delší studium na Matematicko-fyzikální fakultě, neboť nepřekročila standardní lhůtu 6 let pro toto studium. Žalobkyně navrhla k důkazu výkazy o studiu na vysokých školách, které předkládá.

Zástupkyně žalovaného vysvětlila odlišný názor Univerzity Karlovy na vyměření poplatku a k počítání dob překročení studia uvedla, že žalobkyně studovala na Matematicko-fyzikální fakultě poté, kdy již byla absolventkou jiné univerzity v magisterském studiu. Poplatek byl tedy vyměřen absolventce a to tím způsobem, že dle zákona u takového dalšího studia zákon nepřiznává výhodu jednoho roku navíc, takže jí byl vyměřen poplatek za překročení standardní doby studia.

Konstatuje se, že podle výkazu o studiu žalobkyně, žalobkyně započala studovat na Matematicko-fyzikální fakultě UK ve studijním programu Fyzika dne 11.9.2002. Dle výkazu o řádném studiu na Západočeské univerzitě v Plzni, Fakultě právnické započala žalobkyně studovat ve studijním programu magisterském dne 16.9.2002.

Zástupkyně žalovaného nepovažuje toto dokazování výkazy o studiu za relevantní pro posouzení právní otázky vyměření poplatku a nezpochybňuje data započetí studia žalobkyně na obou vysokých školách. Za podstatné pro vyměření poplatku považuje datum 11.9.2002, kdy žalobkyně započala svá studia na Matematicko-fyzikální fakultě UK a dále ust. § 58 odst. 4 a 3, které jednoznačně stanoví, jak se vyměří poplatek za další studium a delší studium v rámci tohoto dalšího studia s tím, že zde se výhodnější doba 5 +1 neuplatní.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.r.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud neshledal důvodnou námitku, v níž žalobkyně namítala nedostatek pravomoci rektora rozhodnout o poplatku za delší studium a potažmo nicotnost rozhodnutí vydaného v době, kdy žalobkyně již nebyla studentkou vysoké školy. Soud neshledal důvod odchýlit se dřívější judikatury Městského soudu v Praze, kdy tento soud již v rozsudku pod sp. zn. 11 Ca 242/2008 vyslovil, že pro poplatek za studium je rozhodující, že student studuje ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, a to ať již jde o delší studium v rámci prvního studia dle § 58 odst. 3 nebo o delší studium v rámci dalšího studia dle § 58 odst. 4 ve spojení s § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách. Poplatek za delší studium podle § 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb. lze tedy stanovit v případě, že délka studia přesahuje standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok v příslušném studijním programu. Neznačená to však, že rozhodnout o stanovení poplatku za delší studium podle uvedených právních ustanovení je veřejná škola oprávněna pouze v době, kdy je určitá osoba studentem. Podmínkou pro to, aby mohl být vysokou školou poplatek za delší studium stanoven, je toliko *zjištění, že student ve studijním programu studoval déle*, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v příslušném studijním programu. Podmínkou není to, že rozhodnutí o stanovení poplatku za delší studium podle uvedeného právního ustanovení může být vydáno pouze v době, kdy je určitá fyzická osoba v postavení studenta. To znamená, že vysoká škola může stanovit poplatek za studium podle § 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb. i v době, kdy studium již bylo ukončeno. Výklad žalobkyně, podle něhož vysoká škola překročila svoji pravomoc, protože v době vydání napadeného rozhodnutí již žalobkyně nebyla studentkou, nemá oporu nejen v zákoně, ale v případě žalobkyně ani ve zjištěném skutkovém stavu věci. V této rovině je mezi účastníky řízení nesporné, že žalobkyně byla ke dni 12.9.2007 studentkou magisterského studijního programu Fyzika na Matematicko-fyzikální fakultě, tedy byla studentkou v době, kdy jí byl původním rozhodnutím ze dne 16.8.2007 vyměřen poplatek za delší studium. Skutečnost, že toto původní rozhodnutí bylo do 31.3.2009 předmětem přezkumu rektorem i správním

soudem a na základě zrušujících rozhodnutí bylo vydáno nové rozhodnutí až dne 20.7.2009, nemá vliv na vydání rozhodnutí, neboť tímto rozhodnutím jsou upravovány poměry žalobkyně za doby jejího studia tak, jak to zákon připouští. Nejde také o zpětné *doměření* poplatku, ale o *vyměření* původního poplatku, tentokrát se zhojením dřívější vady řízení – doplněním náležitého odůvodnění, proč byl žalobkyni poplatek za období jejího studia vyměřen. Vyměření poplatku se tak v souladu se zákonem vztahuje na poměry v době studia žalobkyně.

S uvedeným souvisí i nedůvodnost námitky žalobkyně, že jí poplatek nebyl vyměřen ve lhůtě 30 dnů stanovené v § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách.

Podle § 68 odst. 1 zákona č.111/1998 Sb. ve znění v rozhodné době na rozhodování o právech a povinnostech studenta se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Rozhodnutí musí být vydáno do 30 dnů ode dne přijetí žádosti nebo oznámení předmětné skutečnosti.

Žalobkyni byl vyměřen poplatek za delší další magisterské studium na Matematickofyzikální fakultě, které trvalo od 11.9.2002 do 11.9.2007. Tento poplatek jí byl vyměřen již rozhodnutím ze dne 16.8.2007 se splatností do 30.11.2007 a dále po provedených přezkumech rozhodnutí rektorem UK i správním soudem dne 20.7.2009. Rozhodnutí tedy bylo vydáno po dvakrát, ani v jednom případě však po lhůtě 30 dnů od rozhodné skutečnosti stanovené v zákoně. V prvním případě to bylo v době, kdy již vysoká škola usuzovala na překročení standardní doby studia (viz rozhodnutí ze dne 16.8.2007), po druhé bylo rozhodnutí vydáno, jak nejdříve to bylo v uvedené lhůtě možné, tj. do 30 dnů od právní moci rozsudku Městského soudu v Praze, která nastala nastala 13.7.2009 (napadené prvostupňové rozhodnutí ze dne 20.7.2009). Za oznámení předmětné skutečnosti ve smyslu § 68 odst. 1 zákona lze s ohledem na existenci a možnost přezkumu považovat i ukončení přezkumného řízení rozsudkem správního soudu. Jestliže je zákonem dána možnost přezkumu rozhodnutí o vyměření poplatku dle zákona o vysokých školách, nelze pro počítání lhůty 30 dnů nezohlednit, že nové rozhodnutí může být vydáno i po zrušujícím rozsudku správního soudu. Nadto, a to je dle soudu rovněž relevantní, ust. § 68 odst. 1 uvedenou lhůtu nestanoví jako lhůtu prekluzivní, nýbrž jako lhůtu pořádkovou. Znění tohoto ustanovení totiž neobsahuje, jak je u prekluzivních lhůt pravidlem, účinky zániku práva po uplynutí lhůty. Proto je třeba na stanovenou lhůtu 30 dnů nahlížet nejen z hlediska díkce zákonného ustanovení, ale i optikou garance včasného rozhodování, tj. z hlediska zásady, že pokud jsou v zákonech upravujících veřejnoprávní vztahy v oblasti správního práva uvedeny zvláštní lhůty k vydání rozhodnutí, jde o lhůty pořádkové, garantující včasnost rozhodování veřejnoprávních subjektů o právech a povinnostech. Takto stanovené lhůty pak také slouží k posouzení případné nečinnosti subjektů rozhodujících v oblasti veřejné správy. Z uvedených důvodů je uvedená lhůta lhůtou pořádkovou bez důsledků zániku práva a nadto k jejímu překročení nedošlo.

Ani v části výroku o splatnosti poplatku žalovaný nepochybil.

Podle § 58 odst. 6 zákona č. 111/1998 Sb. ve znění platném v rozhodné době veřejná vysoká škola zveřejní výši poplatků spojených se studiem podle odstavců 1 až 5 pro příští akademický rok před termínem pro podávání přihlášek ke studiu. Výši, formu placení a splatnost poplatků určí statut veřejné vysoké školy.

Podle čl. 2 odst. 3. platné Přílohy č. 6 Statutu Univerzity Karlovy byl poplatek splatný poslední pracovní den druhého kalendářního měsíce následujícího po dni, kdy studentu vznikla povinnost tento poplatek hradit.

Žalobkyni vznikla povinnost poplatek hradit právní mocí vydaného rozhodnutí o vyměření poplatku. Žalobkyni bylo doručeno napadené přezkumné rozhodnutí rektora ve věci vyměření poplatku ze dne 2.11.2009. V prvostupňovém rozhodnutí o vyměření poplatku za delší studium ze dne 20.7.2009 je splatnost poplatku stanovena ke dni 31.10.2009. Uvedené datum svědčí o tom, že splatnost poplatku byla stanovena v souladu se zákonem a Statutem Univerzity Karlovy. Bez ohledu na přezkum rozhodnutí o poplatku učiněný v napadeném rozhodnutí, který v době vydání prvostupňového rozhodnutí nebylo možné s jistotou předvídat, byla splatnost poplatku stanovena v souladu s platnými předpisy pro vysokou školu. Námitka žalobkyně, že splatnost poplatku musela nastat dříve nemá oporu ve skutkovém stavu odpovídajícím poměrům vzniku poplatkové povinnosti u žalobkyně až ke dni vydání pravomocného rozhodnutí o vyměření poplatku. Platnost změny Přílohy č. 6 Statutu Univerzity Karlovy pak byla vyjasněna v důsledku replik účastníků řízení.

Konečně není důvodná ani námitka žalobkyně ohledně nejasného vymezení zákonného ustanovení, podle kterého bylo vydáno napadené rozhodnutí rektora i jeho rozhodnutí vydané v 1. stupni rozhodování. Je nesporné a zřejmé, že napadeným rozhodnutím bylo rozhodováno o žádosti žalobkyně o přezkum rozhodnutí rektora o vyměření poplatku za delší studium. Ačkoliv ust. § 68 odst. 4 skutečně není ve výroku napadeného rozhodnutí uvedeno, je zřejmé, že toto rozhodnutí bylo vydáno jako rozhodnutí přezkumné ve věci vyměření poplatku spojeného se studiem podle § 58 odst. 3 a 4 zákona, tedy ve věci uvedené v § 68 odst. 3 písm. f) zákona, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí není nesrozumitelné, je určité a základní a klíčový spor je spíše veden v rovině právní otázky, zda i další studium žalobkyně poté, co se stala již absolventkou jiného magisterského studia a překročení délky tohoto dalšího studia podléhalo poplatku za delší studium.

Podle § 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb. ve znění platném v rozhodné době studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu; do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou.

Podle § 58 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb. ve znění platném v rozhodné době studuje-li absolvent bakalářského nebo magisterského studijního programu v dalším bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každý další započatý jeden rok studia nejvýše základ podle odstavce 2; to neplatí, studuje-li absolvent bakalářského studijního programu v navazujícím magisterském studijním programu či jde-li o souběh řádných studijních programů nepřesahující standardní dobu studia programu jednoho. Pokud celková doba dalšího studia překročí standardní dobu studia, stanoví veřejná vysoká škola poplatek za studium podle odstavce 3.

Soud naprosto přisvědčuje žalovanému, že oporu v zákoně má jeho náhled na zpoplatnění bakalářského/ magisterského studia podle zásady, že každý může bezplatně absolvovat jen jeden bakalářský / magisterský program. Tato zásada vyplývá nejen ze zákonného znění ust. § 58 odst. 3 a 4 zákona o vysokých školách, ale je v souladu i s čl. 33

Listiny základních práv a svobod. Podle čl 33 Listiny základních práv a svobod občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopností občana a možností společnosti též na vysokých školách. Uvedeným článkem je tedy každému garantováno poskytnutí bezplatného vzdělání na vysokých školách podle schopností občana ale i podle *možností* společnosti. Právě možnost společnosti poskytnout bezplatné vzdělání a *to i vzhledem k rovnooprávnému přístupu všech občanů k vysokoškolskému vzdělání* je limitována a tyto limity jsou vyjádřeny v ust. § 58 odst. 3 a 4 v podmínkách, za nichž student platí poplatky za studium. Tyto podmínky stanoví, že bezplatná je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, překročení této doby je již zpoplatněno poplatkem za delší studium (§ 58 odst. 3 zákona). Pokud student absolvuje bakalářský nebo magisterský studijní program, pak v případě dalšího studia je mu poplatek vyměřen ve výši stanovené pro toto další studium dle § 58 odst. 4 věty první. Jestliže však student překročí standardní dobu tohoto dalšího studia, pak dle ust. § 58 odst. 4 věty poslední, odkazující na § 58 odst. 3 zákona, je jeho studium zpoplatněno jiným poplatkem stanoveným postupem podle § 58 odst. 3 zákona, tj. jako za studium delší než standardní dobu

..

Uvedená ustanovení dostatečně vyjadřují smysl poplatků za studium a deklarují právě výše uvedenou zásadu rovného přístupu k bezplatnému absolvování toliko jednoho studijního programu u všech uchazečů o studium na vysoké škole. V tomto směru není relevantní, že žalobkyně započala studium na ZČU v Plzni až 16.9.2002 a ukončila jej 29.5.2007. Vznik předmětného poplatku není odvozován od tohoto data, ale od data, kdy žalobkyně začala studovat další studium na Matematicko fyzikální fakultě UK (11.9.2002). Přitom je relevantní, že jedno studium již absolvovala a u druhého překročila standardní dobu dalšího studia, což bylo důvodem pro vyměření poplatku ve výši upravené pro delší (další) studium podle § 58 odst. 3 zákona. Soud považuje za nezbytné zdůraznit, že odkaz ust. § 58 odst. 4 věty poslední na ust. § 58 odst. 3 *řeší toliko výši poplatku* za další delší studium, nikoliv jiné podmínky vyměření poplatku, jak žalobkyně dovozuje ve své replice, vztahujíc tak započtení dalšího studia u absolventů do podmínek ust. § 58 odst. 3 zákona, který se absolventů netýká.

Soud také považuje za nepochybné, že z obou napadených rozhodnutí je zřejmé, podle jakých ustanovení zákona a s jakými důvody došlo k vyměření poplatku.

Na uvedené, dle názoru soudu spravedlivé aplikaci zákonné úpravy, nemohou nic změnit námitky žalobkyně o rozdílech mezi úspěšnými a neúspěšnými studenty daných programů. Poplatky za studium není student „trestán“, neboť tyto poplatky nemají povahu postihu za neúspěšné či nedokončené studium, nýbrž pomáhají materiálně vysokým školám umožnit další studium i těm absolventům, kteří již absolutoria dosáhli, a to při solidaritě spočívající v tom, že i méně úspěšným studentům , kteří školu nedokončí, je nezbytné „pokus“ o absolvování studia na vysoké škole bezplatně umožnit.

Na základě shora uvedených skutečností Městský soud v Praze dospěl k závěru, že poplatek za delší studium byl žalobkyni vyměřen v souladu se zákonem a proto podanou žalobu podle § 78 odst. 47 jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, soud jí proto nepřiznal náhradu nákladů soudního řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou

vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 5. září 2012

JUDr. Naděžda Řeháková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková